

Kohtuasi C-336/23

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

26. mai 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Visoki upravni sud Republike Hrvatske (Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

25. mai 2023

Kaebaja:

HP – Hrvatska pošta d.d. (Horvaatia Post)

Vastustaja:

Povjerenik za informiranje (teabevolinik)

[...]

[...]
Visoki upravni sud Republike Hrvatske
(Horvaatia Vabariigi kõrgema
halduskohtu) kohtunik

[...]

Euroopa Liidu Kohus

[...]

Eelotsusetaotlus

Euroopa Liidu lepingu [(ELT 2012, C 326, lk 1)] artikli 19 lõike 3 punkti b ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELT 2016, C 202, lk 1) artikli 267 alusel, vastavalt soovitudele liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks (ELT 2016, C 439, lk 1).

Kiirmenetluse taotlus

vastavalt Euroopa Kohtu 25. septembri 2012. aasta kodukorra artiklile 105 (ELT 2012, L 265), muudetud 18. juunil 2013 (ELT 2013, L 173, lk 65), 19. juulil 2016 (ELT 2016, L 217, lk 69), 9. aprillil 2019 (ELT 2019, L 111, lk 73) ja 26. novembril 2019 (ELT 2019, L 316, lk 103).

I. Küsimused

1. Kas mõiste „teabe taaskasutamine“ all Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta) artikli 2 lõike 11 tähenduses ([ELT 2019,] L 172, [lk 56]) (edaspidi „direktiiv“) tuleks mõista juurdepääsu mis tahes teabele, mille avaliku sektori asutus või riigiettevõtte on loonud või mis on tema valduses ja mida kasutaja (füüsiline või juriidiline isik) taotleb avaliku sektori asutuselt esimest korda?

2. Kas taotlust juurdepääsuks avaliku sektori asutuse või riigiettevõtte poolt loodud või tema valduses olevale teabele, mis on tekitatud selle asutuse tegevusvaldkonnas või seoses selle korralduse ja tööga, võib käsitleda taotlusena juurdepääsuks teabele, mille suhtes kohaldatakse selle direktiivi sätteid, st kas käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse kõigile taotlustele juurdepääsuks avaliku sektori asutuste valduses olevale teabele?

3. Kas direktiivi artiklis 2 teabe andmiseks kohustatud üksused on ainult need avaliku sektori asutused, kellelt on teabe taaskasutamist taotletud, või kehtivad uued mõisted kõigile avaliku sektori asutustele ja kogu nende valduses olevale teabele, st kas direktiivi artiklis 2 nimetatud üksused on kohustatud andma nende üksuste toodetud või nende valduses olevat teavet, või on mõeldud, et direktiivi artiklis 2 nimetatud üksused on kohustatud teavet andma ainult teabe taaskasutamise raames?

4. Kas direktiivi artikli 1 lõikest 2 tulenevaid erandeid teabe avaldamise kohustusest võib käsitleda eranditena, mille alusel avaliku sektori asutused võivad keelduda avaldamast nende asutuste koostatud või valduses olevat teavet, või on tegemist eranditega, mis kehtivad ainult siis, kui avaliku sektori asutustelt on teabe taaskasutust taotletud?

II. Põhimenetluse pooled

Kaebaja: HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb [...]

Vastustaja: Povjerenik za informiranje (teabevolnik), Zagreb [...]

Huvitatud isik: STAS d.o.o, Dugo Selo [...]

III. Õiguslik raamistik

Euroopa Liidu õigus:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta ([ELT 2019,] L 172, [lk 56])

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Avaandmete kasutamise edendamiseks ning toodete ja teenuste innovatsiooni stimuleerimiseks kehtestatakse käesoleva direktiiviga miinimumnormid, mis reguleerivad järgmiste dokumentide ja andmete taaskasutamist ja nende taaskasutamist soodustavate praktiliste vahendite kasutuselevõttu:

- a) liikmesriikide avaliku sektori asutuste valduses olemasolevad dokumendid;
- b) olemasolevad dokumendid, mis on sellise riigi osalusega äriühingu valduses, kes:
  - i) tegutseb direktiivis 2014/25/EL määratletud valdkondades,
  - ii) tegutseb avaliku teenuse pakkujana vastavalt määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklile 2,
  - iii) tegutseb lennuettevõtjana, kes täidab avaliku teenindamise kohustust vastavalt määruse (EÜ) nr 1008/2008 artiklile 16, või
  - iv) tegutseb ühenduse laevaomanikuna, kes täidab avaliku teenuse osutamise kohustust vastavalt määruse (EMÜ) nr 3577/92 artiklile 4;
- c) teadusandmed artiklis 10 sätestatud tingimustel.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

- a) dokumentide suhtes, mille väljastamine ei kuulu asjaomaste avaliku sektori asutuste nende avalik-õiguslike ülesannete alla, mis on määratletud liikmesriigi õiguses või muudes siduvates õigusnormides, või kui selliseid norme ei ole, kõnealuse liikmesriigi üldise haldustava kohaselt tingimusel, et avalik-õiguslike ülesannete ulatus on läbipaistev ja see vaadatakse läbi;
- b) riigi osalusega äriühingute valduses olevate järgmiste dokumentide suhtes:
  - i) dokumendid, mille koostamine ei kuulu liikmesriigi õiguses või muudes siduvates õigusnormides määratletud üldhuviteenuste pakkumise alla;

ii) dokumendid, mis on seotud tegevusega, mis on otseselt avatud konkurentsile ja mille suhtes seetõttu vastavalt direktiivi 2014/25/EL artiklile 34 hanke-eeskirju ei kohaldata;

[...]

Artikkel 2 Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „avaliku sektori asutus“ – riigiasutused, piirkondlikud asutused ja kohalikud asutused, avalik-õiguslikud isikud või ühest või mitmest kõnealusest asutusest või avalik-õiguslikust isikust koosnevad ühendused;

2) „avalik-õiguslik isik“ – isik, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) see on asutatud konkreetse eesmärgiga rahuldada vajadusi, mille rahuldamine on üldistes huvides, ega tegele tööstuse või kaubandusega;

b) sellel on juriidilise isiku staatus, ning

c) seda rahastavad suuremas osas riigiasutused, piirkondlikud asutused või kohalikud asutused või muud avalik-õiguslikud isikud; või selle juhtimine toimub kõnealuste asutuste või isikute järelevalve all; või sellel on haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan, mille liikmetest üle poole nimetavad riigiasutused, piirkondlikud asutused või kohalikud asutused või muud avalik-õiguslikud isikud;

3) „riigi osalusega äriühing“ – artikli 1 lõike 1 punktis b määratletud valdkondades tegutsev äriühing, mille suhtes võivad avaliku sektori asutused otseselt või kaudselt kasutada valitsevat mõju omandiõiguse, finantsosaluse või äriühingu suhtes kehtivate õigusnormide alusel. Eeldatakse, et avaliku sektori asutustel on valitsev mõju järgmistel juhtudel, kui need asutused otseselt või kaudselt:

a) omavad enamust äriühingu märgitud kapitalist;

b) omavad kontrolli äriühingu emiteeritud aktsiatega määratud häälte enamuse üle;

c) võivad nimetada rohkem kui pooled äriühingu haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest;

[...]

11) „taaskasutamine“ – järgmiste dokumentide kasutamine füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt:

a) dokumendid, mis on avaliku sektori asutuste valduses ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga, mille täitmiseks dokumendid

avalik-õigusliku ülesande raames loodi, välja arvatud avaliku sektori asutuste vaheline dokumentide vahetamine puhtalt avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks; või

b) dokumendid, mis on riigi osalusega äriühingute valduses ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga osutada üldhuviteenuseid, mille jaoks dokumendid koostati, välja arvatud riigi osalusega äriühingute ja avaliku sektori asutuste vaheline dokumentide vahetamine puhtalt avaliku sektori asutuste avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks;

[...]

Artikkel 19 Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2003/98/EÜ, mida on muudetud I lisa A osas osutatud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks alates 17. juulist 2021, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisa B osas osutatud direktiivide riigisisese õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse III lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Horvaatia Vabariigi õigus:

Teabele juurdepääsu õiguse seadus (Zakon o pravu na pristup informacijama) (NN 25/13, 85/15, 69/22, edaspidi „teabele juurdepääsu õiguse seadus“), mis kehtib alates 5. juunist 2022.

Mõisted § 5 (NN 85/15)

Käesolevas seaduses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „Teabele juurdepääsu ja taaskasutamise õiguse kasutaja“ (edaspidi „kasutaja“) on iga kodu- või välisriigi füüsiline või juriidiline isik;
- 2) „Ametiasutused“ käesoleva seaduse tähenduses on: riiklikud haldusorganid, muud riigiasutused, kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse üksused, juriidilised isikud ja muud avalikku võimu teostavad üksused, Horvaatia Vabariigi või kohaliku ja piirkondliku tasandi omavalitsuste asutatud juriidilised isikud, avalikku võimu teostavad juriidilised isikud, juriidilised isikud, keda rahastatakse eraldi määruste alusel peamiselt või täielikult riigieelarvest või kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse üksuste eelarvest, s.o avalikest vahenditest (maksud, lõivud jne), samuti äriühingud, milles Horvaatia Vabariigil või kohalikel ja piirkondlikel omavalitsusüksustel on eraldi või ühiselt enamusosalus;

3) „Teave“ on kõik ametiasutuse andmed dokumendi, salvestise, kartoteegi või registri kujul, sõltumata nende esitamise viisist (kirjutatud, joonistatud, trükitud, salvestatud, magnetilisel, optilisel, elektroonilisel või muul andmekandjal), mille asutus on ise või koostöös teiste asutustega loonud või saanud teiselt isikult ning mis on sündinud ametiasutuse tegevusvaldkonna raames või seoses asutuse halduse ja tööga;

4) „Rahvusvaheline teave“ tähendab teavet, mille on Horvaatia Vabariigile edastanud välisriik või rahvusvaheline organisatsioon, kellega Horvaatia Vabariik teeb koostööd või on selle liige;

5) „Juurdepääsuõigus teabele“ hõlmab kasutaja õigust nõuda ja saada teavet ning ametiasutuse kohustust võimaldada juurdepääs taotletud teabele, s.o teabe avaldamist olenemata esitatud taotlusest, kui selline avaldamine tuleneb seadustes või muudes õigusaktides sätestatud kohustusest;

6) „Taaskasutamine“ tähendab ametiasutuse teabe kasutamist füüsiliste või juriidiliste isikute poolt äri- või mitteäri-eesmärkidel, mis ei ole algne eesmärk, milleks teave loodi, ja mis toimub seaduse või muude õigusaktidega määratletud tegevuste või ülesannete raames, mida tavaliselt peetakse avalikeks ülesanneteks. Teabevahetus ametiasutuste vahel ülesannete täitmiseks nende tegevuse raames ei ole taaskasutamine;

[...]

IV. TEABELE JUURDEPÄÄSU ÕIGUSE PIIRANGUD

Piirangud ja nende kestus § 15 (NN 85/15, 69/22)

(1) Ametiasutused piiravad juurdepääsu teabele menetluse ajaks kõigi pädevate asutuste poolt kohtueelses ja kriminaalmenetluses läbiviidavate uurimiste kohta.

(2) Ametiasutused võivad piirata juurdepääsu teabele:

- 1) kui teave on salastatud seaduse kohaselt, mis reguleerib andmete salastamist;
- 2) kui teave on äri- või ametisaladus seaduse kohaselt;
- 3) kui teave on maksusaladus seaduse kohaselt;
- 4) kui teave on kaitstud isikuandmete kaitse valdkonda reguleerivate sätetega;
- 5) kui teave on kaitstud intellektuaalomandi õigusi reguleerivate sätetega, välja arvatud selle üksuse selgesõnalisel kirjalikul nõusolekul, kellele autoriõigus kuulub;
- 6) kui juurdepääs teabele on piiratud välislepingute kohaselt või kui tegemist on välislepingu sõlmimise või sellele juurdepääsu või teiste riikide või

rahvusvaheliste organisatsioonidega läbirääkimiste käigus loodud teabega, kuni menetluse lõpuni, või kui tegemist on diplomaatiliste suhete säilitamise valdkonnas loodud teabega;

7) muudel seaduses nimetatud juhtudel.

(3) Ametiasutused võivad piirata juurdepääsu teabele, kui on alust arvata, et selle avaldamine:

1) takistab tõhusat, sõltumatut ja erapooletut kohtu-, haldus- või muu seadusega reguleeritud menetluse läbiviimist, kohtulahendi täitmist või karistuse täideviimist;

2) takistab siseauditit või halduskontrolli või seaduse täitmise kontrolli teostava asutuse tööd.

(4) Ametiasutused võivad piirata juurdepääsu teabele, kui:

1) teave on väljatöötamisel ühes või mitmes ametiasutuses ning selle avaldamine enne täieliku ja lõpliku teabe koostamise lõpetamist võib selle koostamise protsessi tõsiselt häirida;

2) teave on tekkinud määruste ja muude aktide vastuvõtmisel kooskõlastamise käigus ning seisukohtade ja arvamuste vahetamise raames ühes või mitmes ametiasutuses ning selle avaldamine võib kaasa tuua teabe sisu väärtõlgenduse, ohustada määruste ja aktide vastuvõtmise protsessi või arvamuste ja seisukohtade esitamise vabadust.

(5) Kui nõutav teave sisaldab ka andmeid, mille suhtes kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 alusel piiranguid, tehakse teabe ülejäänud osad kättesaadavaks.

(6) Teave, millele käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 5 nimetatud põhjustel on juurdepääsuõigus piiratud, muutub üldsusele kättesaadavaks, kui isik, kellele teabe avaldamine võib tekitada kahju, nii otsustab, kuid hiljemalt 20 aasta jooksul alates teabe loomisest, kui seaduse või muu õigusaktiga ei ole ette nähtud pikemat perioodi.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud teave muutub avalikkusele kättesaadavaks pärast seda, kui langevad ära põhjused, mille tõttu ametiasutus piiras teabele juurdepääsu õigust.

(8) Juurdepääsu käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 nimetatud teabele võib piirata ka pärast teabe esitamist, eriti kui selline avaldamine häiriks tõsiselt otsustamise ja seisukohtade avaldamise protsessi või tooks kaasa teabe sisu väärtõlgenduse, välja arvatud juhul, kui teabe avaldamise põhjus on ülekaalukas avalik huvi.

[...]

VI. TEABE TAASKASUTAMINE

Õigus teabe ja avaandmete taaskasutamiseks § 27 (NN 85/15, 69/22)

- (1) Igal kasutajal on õigus taaskasutada teavet äriistel või mitteäriistel eesmärkidel käesolevas seaduses sätestatu kohaselt.
- (2) Ametiasutus tagab avaandmete kättesaadavuse ja teabe taaskasutatavuse kasutajate jaoks taaskasutatava teabe avalikult kättesaadavaks tegemise teel või taaskasutamistaotluste alusel.
- (3) Horvaatia Vabariigi valitsus julgustab ametiasutusi looma ja avaldama avalike ülesannete täitmisel saadud teavet, võttes vastu poliitikameetmed ja tegevuskavad, mis kooskõlas planeerimise avatuse ja vaikimisi avatuse põhimõtetega tagavad avaandmete standardite väljatöötamise, hõlbustades kohandamistingimusi, kavandades (õigeaegselt) teabe avaldamise kuupäevad üksikute temaatiliste kategooriate kaupa ning luues avaandmete portaali ja soodustades spetsiaalsete portaalide loomist, samuti ühendades need portaalid vastavate portaalidega Euroopa Liidu tasandil.
- (4) Horvaatia Vabariigi valitsus toetab teadusandmete kättesaadavust, võttes vastu avatud juurdepääsu poliitika ja tegevuskavad tagamaks, et kõik teadusasutused ja teadust rahastavad organisatsioonid rakendavad avalikult rahastatud teadusandmete avaliku jagamise poliitikat kooskõlas vaikimisi avatuse põhimõttega, ning et need andmed on leitavad, juurdepääsetavad, koostoimivad ja korduvkasutatavad, võttes arvesse eraelu puutumatuse, isikuandmete kaitse, konfidentsiaalsuse, riigi julgeoleku ja õigustatud ärihuvidega, nagu ärisaladused ja kolmandate isikute intellektuaalomandi õigused, seotud küsimusi vastavalt põhimõttele „võimalusel avatud, vajadusel suletud“.
- (5) Ametiasutused ei ole kohustatud taaskasutamiseks teavet looma, kohandama või teabe osasid välja võtma, kui see nõuab eproportsionaalselt palju aega või ressursse; samuti ei saa riigiasutuselt nõuda teabe edasist uuendamist, täiustamist ja taaskasutamiseks säilitamist.
- (6) Käesolevas jaotises üksikasjalikult reguleerimata küsimustes kohaldatakse käesoleva seaduse kohaselt ülejäänud sätteid.

Teabe taaskasutamise ja kasutajaõiguste kaitse taotlus § 29 (NN 85/15, 69/22)

- (1) Teabe taaskasutamise taotluses peab taotleja lisaks käesoleva seaduse § 18 lõikes 3 toodud andmetele märkima teabe, mida ta soovib taaskasutada, millisel kujul ja viisil ta teavet soovib, samuti teabe kasutamise eesmärgi (äriiline või mitteäriiline).

(2) Teabe taaskasutamise taotlusega ei ole kohustatud tegutsema kooskõlas järgmised üksused:

1. haridusasutused, teadus- ja uurimisorganisatsioonid ning teadust rahastavad organisatsioonid;

2. äriühingud, milles Horvaatia Vabariigil või kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse üksusel on või võib olla otseselt või kaudselt valitsev mõju oma omandiõiguse, finantsosaluse või äriühingu tegevust reguleerivate eeskirjade tõttu; mis:

– tegelevad gaasi- ja soojusenergia, elektrienergia, veemajanduse, transporditeenuste, lennujaamade, mere- ja jõesadamate, postiteenuste, nafta ja gaasi kaevandamise, samuti kivisöe või muude tahkekütuste uurimise või kaevandamisega riigihankeid reguleeriva seaduse kohaselt,

– tegutsevad avalikke teenuseid osutavate üksustena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1370/2007 (avaliku reisijateveoteenuse osutamise kohta raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70) artikli 2 kohaselt (ELT 2007 L 315, lk 1),

– tegutsevad lennuettevõtjatena, kes täidavad avaliku teenindamise kohustusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) artikli 16 kohaselt (ELT 2008, L 293, lk 3) või

– tegutsevad ühenduse reederitena, kes täidavad avaliku teenindamise kohustusi nõukogu 7. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3577/92 (teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaz)) artikli 4 kohaselt (ELT 1992, L 364, lk 7).

(3) Horvaatia Vabariigil või kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse üksusel loetakse olevat valitsev mõju käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 2 tähenduses, kui ta otseselt või kaudselt:

1. omab enamust äriühingu märgitud kapitalist või

2. kontrollib häälteenamust äriühingu emiteeritud aktsiatega või

3. võib nimetada üle poole äriühingu järelevalve-, haldus- või juhtimise ja asjaajamise eest vastutava organi liikmetest.

(4) Ametiasutus lahendab teabe taaskasutamise taotluse oma otsusega 15 päeva jooksul nõuetekohaselt koostatud taotluse esitamise päevast arvates. Otsus peab sisaldama kasutustingimusi reguleeriva litsentsi liiki ning kulude suurust ja arvutamise viisi.

(5) Erandina käesoleva artikli lõikest 4 ei või ametiasutused teha otsust taaskasutamise lubamisel standardse avatud litsentsiga ja tasuta.

(6) Ametiasutus kaalub teabe taaskasutamise taotlust võimalusel ja asjakohasuse piires elektroonilisel teel.

(7) Teabe taaskasutamise otsuse peale võib edasi kaevata volinikule 15 päeva jooksul otsuse kättetoimetamisest arvates. Voliniku otsus edasikaebamisele ei kuulu, kuid halduskohtumenetluse võib alata Visoki upravni sud Republike Hrvatske (Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus).

(8) Kui ametiasutus on taaskasutamise taotluse tagasi lükanud intellektuaalomandi õiguse kaitse tõttu, on ta kohustatud teavitama taotlejat sellest, kellele intellektuaalomandi õigused kuuluvad, kui see on teada, või litsentsisaajast, kellelt riigiasutus teabe sai.

Korduvkasutusele mittekuuluv teave
§ 30 (NN 85/15, 69/22)

(1) Käesoleva seaduse teabe taaskasutamise sätteid ei kohaldata järgmise teabe suhtes:

- 1) teave käesoleva seaduse § 15 lõigetest 1, 2 ja 3;
- 2) konfidentsiaalne statistiline teave seaduse kohaselt;
- 3) teave, mille osas peab kasutaja tõendama õigustatud huvi olemasolu;
- 4) logod, vapid ja sümbolid;
- 5) avalikke teenuseid osutavate asutuste valduses olev teave: raadio, televisioon ja elektrooniline meedia;
- 6) õppeasutuste valduses olevad andmed lisaks kõrgkoolide valduses olevale teabele uurimisandmete kohta;
- 7) teadusasutuste ja teadustööd rahastavate organisatsioonide, sealhulgas uurimistulemuste edastamise eesmärgil asutatud organisatsioonide valduses olev teave, välja arvatud juhul, kui teave puudutab uurimisandmeid;
- 8) teave, mis on muude kultuuriasutuste kui raamatukogude, sealhulgas kõrgkoolide raamatukogude, muuseumide ja arhiivide valduses;
- 9) teave, mida ei kogutud avalike ülesannete täitmiseks;
- 10) teave, millele juurdepääs on välistatud või millele juurdepääs on piiratud tundliku teabe määratluse kohaselt kriitilise taristu kaitset reguleerivas seaduses;

11) käesoleva seaduse § 29 lõike 2 punkti 2 alusel äriühingute valduses olev teave:

– mis on toodetud väljaspool üldhuviteenuste osutamise ulatust, nagu on määratletud seadustes või muudes õigusaktides;

– seoses tegevusega, mis on otseselt konkurentsile avatud ja ei kuulu seetõttu riigihankeid käsitlevate sätete kohaselt riigihankelepingute sõlmimise eeskirjade alla.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teabe taaskasutamise taotluse läbivaatamisel lükkab ametiasutus teabe taaskasutamise taotluse otsusega tagasi.

Teabe taaskasutamise tingimused § 31 (NN 85/15, 69/22)

(1) Ametiasutus teeb andmed kasutajale piiranguteta taaskasutamiseks kättesaadavaks tasuta kasutamiseks ja avatud vormingus.

(2) Põhjendatud juhtudel võib ametiasutus täpsustada taaskasutamise tingimused. Taaskasutamise tingimuste täpsustamisel ei tohi nende sisu ja kohaldamine ebamõistlikult piirata taaskasutamise võimalust ega piirata konkurentsi turul.

(3) Taaskasutustingimused ei tohi olla diskrimineerivad sama või sarnast liiki teabe ega ärilise või mitteärilise kasutamise, sealhulgas piiriülese taaskasutamise suhtes.

(4) Ametiasutusele, kes taaskasutab oma andmeid äritegevuse alusena väljaspool avalikke ülesandeid, kehtivad samad tingimused kui teistele kasutajatele.

(5) Vastav minister täpsustab määruses taaskasutamise tingimusi täpsustavate litsentside liigid ja sisu standardsete avatud litsentside kohaselt.

(6) Ametiasutus on kohustatud avaldama oma veebisaidil litsentsid koos taaskasutamise tingimustega või lingid nendele litsentsidele, standardsete avatud litsentside kohaselt.

[...]

IV. Vaidluse eseme lühikirjeldus

6. Vastustaja [Povjerenik za informiranje (tebevolinik)] otsusega tunnistati kehtetuks HP - Hrvatska pošta d.d. (edaspidi ka „HP“ või „kaebaja“) otsus, millega HP – lähtudes proportsionaalsuse põhimõttest ja avalikku huvi arvestades – lükkas tagasi juurdepääsutaotluse teabele (ehituslepingud, vahemaksete tõendid,

hoone üleandmise protokoll jne); Povjerenik za informiranje (teabevolnik) andis HP-le korralduse esitada nõutud dokumendid.

7. Hrvatska pošta d.d. kaebuse tulemusel saatis Visoki upravni sud Republike Hrvatske (Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus) asja Povjerenik za informacije (teabevolnik) (edaspidi „vastustaja“) uueks läbivaatamiseks, sest direktiivi ülevõtmise tähtaeg oli juba möödunud. Samas võttis kohus seisukoha, et vastustaja poolt HP-le pandud teabe andmise kohustust tuleks käsitleda direktiivist tulenevate uute mõistete ja teabe avaldamise kohustuse erandite valguses.

8. Pärast asja uuesti läbivaatamist andis vastustaja uuesti juurdepääsu taotletud teabele.

9. HP esitas vastustaja selle otsuse peale kaebuse, mis on käesoleva halduskohtumenetluse ese.

10. Kaebuses väidetakse sisuliselt, et vaidlustatud otsus on ebaseaduslik; et direktiiv 2019/1024 on teabele juurdepääsu õiguse seadusega (Zakon o pravu na pristup informacijama) vääralt üle võetud, kuna direktiiv sisaldab riigiasutuste ja avalike äriühingute erinevaid määratlusi; et direktiivis 2019/1024 toodud määratluse *ratio* kehtib võrdselt nii teabele juurdepääsu õiguse kui ka teabe taaskasutamise küsimuses; et taotletav teave on seotud kaebuse esitaja valdkondliku tegevusega ja see on ärisaladus.

11. Vastustaja märgib aga, et antud juhul ei ole tegemist teabe taaskasutamise õiguse kasutamisega, vaid teabele juurdepääsu õiguse kasutamisega; et teabele juurdepääsu õiguse seadus (Zakon o pravu na pristup informacijama) reguleerib oma määrustes kahte valdkonda: teabele juurdepääsu õigust, mis on määratletud kui „kasutaja õigus nõuda ja saada teavet ning ametiasutuse kohustus võimaldada juurdepääs taotletud teabele, s.o teave avaldada olenemata esitatud taotlusest, kui selline avaldamine tuleneb seaduses või muudes õigusaktides sätestatud kohustusest“ [teabele juurdepääsu õiguse seaduse (Zakon o pravu na pristup informacijama) artikli 5 lõike 1 punkt 5] ja teabe taaskasutamine, mis tähendab „ametiasutuse teabe kasutamist füüsiliste või juriidiliste isikute poolt ärilistel või mitteärilistel eesmärkidel, mis ei ole algne eesmärk, milleks teave loodi, ja mis toimub seaduse või muude õigusaktidega määratletud tegevuste või ülesannete raames, mida tavaliselt peetakse avalikeks ülesanneteks“ [teabele juurdepääsu õiguse seaduse (Zakon o pravu na pristup informacijama) artikli 5 lõike 1 punkt 6]. Vastustaja jõuab järeldusele, et avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise direktiiv, nagu ka direktiivi nimest nähtub, kehtestab avaliku sektori teabe taaskasutamise õigusraamistiku ning käsitleb nii avaliku sektori avaandmeid kui ka teabe taaskasutamist mitte teabele juurdepääsu õigust, mistõttu see ei kehti teabe esitamise kohustuse erandite kohta teabe esitamisel teabele juurdepääsu taotluse alusel.

Argumentide esitus

12. Hrvatska pošta d.d. asutati Horvaatia Vabariigi ainuomandis oleva üldhuviteenuseid pakkuva äriühinguna, kuid lisaks universaalsele postiteenusele tegeleb ta ka muu äritegevusega. Teabele juurdepääsu õiguse seaduse (Zakon o pravu na pristup informacijama) artikli 5 kohaselt kuulub ta kindlasti nende üksuste rühma, kes on kohustatud avaldama tema valduses olevat teavet tulenevalt tema pakutava teenuse avalikust tähtsusest. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kuulub ta ka direktiivi artikli 2 alusel kohustatud üksuste hulka, mida nimetatakse „riigi osalusega äriühinguteks“.

13. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu senises praktikas on omaks võetud vastustaja arutluskäik, mille kohaselt eksisteerib kaks erinevat menetlust: üks, mis viiakse läbi teabele juurdepääsu taotluse alusel, millele kohaldatakse teabele juurdepääsu õiguse seaduse (Zakon o pravu na pristup informacijama) üldsätteid, ja teine, mis viiakse läbi teabe taaskasutamise taotluse alusel, millele kohaldatakse käesoleva seaduse uusi sätteid, mis on võetud üle direktiivist.

14. Arvestades, et käesolevas menetluses vaidlevad pooled selle üle, kas Hrvatska pošta d.d. on pärast proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist ja avaliku huvi kaalumist kohustatud esitama teavet, mis ei puuduta otseselt üldhuviteenuste osutamist, ning vaieldakse mõiste „teabe taaskasutamine“ tähenduse üle, millest tuleneb erinev lähenemine avaliku sektori asutuse poolt loodud või tema valduses olevale teabele juurdepääsu taotluse läbivaatamisel ja taaskasutamise taotluse läbivaatamisel, otsustas kohus peatada selles haldusasjas menetluse, kuni saab oma küsimustele vastused.

15. Teabele juurdepääsuõiguse kasutamisega seotud menetlused on kiireloomulised, kohtupraktika on vastuoluline direktiivi sisu puudutavate erinevate seisukohtade tõttu, kuna viimasel ajal on sageli jäänud jõusse Povjerenik za informiranje (teabevolniku) otsused, mis esindavad seisukohta, et teabele juurdepääsu taotlusele kehtivad ühed reeglid, teabe taaskasutamise taotlusele aga teised reeglid. Sel põhjusel, kuna õiguskindluse saavutamiseks on oluline välja töötada ühtne kohtupraktika, käsitlemaks teabele juurdepääsu taotlusi ja teabe taaskasutamise taotlusi, palume austatud Euroopa Liidu Kohtul kaaluda asja kiiresti.

Zagrebis, 25. mail 2023. a

[...]

[...] [elektrooniline allkiri]

[...] [andmed lisatud dokumentide kohta]

[...]